

РЕТРОСПЕКЦИЯ

Теменужка Цекова

© Теменужка Цекова, автор, 2018
© Ива Спиридонова, Симеон Аспарухов, редактори, 2018
© Ива Спиридонова, коректор, 2018.
© Александрина Валенти, дизайн и предпечат, 2018
© Издателство „Библиотека България“, 2018

Всички права запазени. Никаква част от тази книга не може да бъде използвана, копирана, сканирана и разпространявана в електронен вид без писменото разрешение на издателя.

ISBN 978-619-7456-09-7

РЕТРОСПЕКЦИЯ

Теменужка Цекова

София
2018

Завръщането в себе си и другия отвъд времето.

„Ретроспекция”

Когато един автор се осмели да хвърли мост от думи, по които да се върне назад във времето, тогава става ясно, че ако си написал себе си някога, то мостовете към теб самия не са изгорени. Можеш да се върнеш, за да достигнеш цялостност, да събереш всичките си образи, разпилените си мисли и сърца. И да си цял отново. Изисква се много смелост да направиш това в дебютна своя стихосбирка. Теменужка Цекова я притежава.

„Ретроспекция” е едно завръщане. Пътуване от плодовете на дървото, през клоните и ствола, до корените му. Останали вплетени здраво в едно сърце. „Ретроспекция” е и пътуване през времето, назад към извора на думите. Търсене на крайъгълни камъни, около които си изградил частица от себе си. Една завършваща за образа на автора книга, след която думите ще бъдат свободни, защото вече са написани. Както и спомените, защото са приети и запомнени.

Тази книга е изградена на принципа на времевия скок назад. Текстовете имат своето точно време някога, за да бъдат осъществени и разказани тук и сега. Но глаголното време при Теменужка Цекова не е само минало, свършено или не. Времето всъщност е сега, едно настояще, което най-сетне намира основите си. За да може на свой ред да се превърне в бъдеще. Ретроспективният похват е индикиран само чрез точното времево ситуиране на отделните текстове, но влезеш ли в тях, разбираш, че те нямат време, още по-малко възраст. И може би това е една от важните характеристики на добрата поезия.

Темите в „Ретроспекция” са лични, интимни, затова и вълнуващи. Диалогичността не е чужда на авторката, често тя не е сама с думите си, те имат адресат и приемник. Причина също. А нима поезията не е начин да разговаряш? Може би един от най-добрите. Защото биваш разбран не само от конкретния адресат, но и от онези, които четат със сърцето си.

Тази стихосбирка, освен всичко друго, е и един опит за автопортрет. При който неминуемо трябва да се завърнеш към извора. А той е в сърцето ти. Това прави Теменужка Цекова. Автопортрет на сърцето си. Не моментна снимка. Защото е пораснала като дърво със здрав корен, достатъчно, за да знае, че всички ние се състоим от пластове време и чувства и релефът на душите никога не е равен. И се осмелява да предприеме това трудно пътуване. За да се завърне в себе си и в другия. И в нас. И да остане там, където всички ние принадлежим. В любовта отвъд времето.

Ива Спиридонова, редактор

Ще мога ли да те опиша още,
четиресет възможности отхвърлих.
Във тихото единствено на нощите
откривам те сред сънища разхвърляни.

Докосвам с мисъл другата реалност,
за твоето „Харесвам те!“ готова.
Денят е нощ, животът – виртуалност,
смъртта във нас е раждане отново.

Дали ще мога още да обичам,
погълната от хиляди посоки?
Любов е сложна дума за изричане,
когато все си падал от високо.

Но знам, щом пак сънувам пролет
и се събуждам плачеща и чиста,
една възможност още ще измоля
и после ще откъсна листа.

2018

Ти усети ли? Нещо се случи
с аромат на вода и цветя
и сърцата ни нежно улучи,
и светът в светлини се обля!

Ти видя ли? Душата получи
всяка капчица свобода,
и дъждът се отдаде на ручей,
и водата целуна вода.

Ти разбра ли? Макар без посока,
как открихме към себе си брод,
как в шума на реката дълбока
се огледа небесният свод?

Вече знам, имам своята тайна –
ти усети, видя и разбра.
Свободата ни не е безкрайна,
щом в дланта ти човешка се сбра.

2001

Тъкмо бях приспала тишината,
в очакване денят да си отиде с нея,
представях си се в стаята, в която
сама съм, с поглед в нищото зареян.

И всъщност смятах, че е вече късно
и мракът няма да ни се размине,
нощта като мъниста ще се пръсне
и във звезди небесни ще застине,

когато ти се появи, с Морфей в косите
и озари мечтите в мен отново,
закичих си гърдана със звездите,
и те последвах, за сънуване готова.

2000

Поспри за миг – послушай тишината,
чуй как заглъхва есенният ден,
разтворен цял, пленен от самотата,
сбогува се печален и студен.

Поспри за миг – погледай към небето,
прекрасно в трепетното си сияние,
но пълно със страдание, в което
животът е излят в едно мълчание.

Поспри за миг – почувствай топлината,
която от сърцето ми извира,
постой до мен и нека в тъмнината
приспим мига в душата на безспира.

1993

Не заспивай всяка нощ с очакване,
щом не вярваш, че ще ме сънуваш.
Не е нужно все да ми разказваш,
че в една реалност съществуваш.

Не плачи, щом мъртва е надеждата –
с устни сълзите ти да попия.
Бих ти дала цялата си нежност,
но не ми пречи да те открия.

Пътят щом за теб така безкраен е
между двете ни разкъсани души –
да пътувам ли към теб отчаяно,
щом към мене не пътуваш ти?

Правилно ли е така да се обичаме –
чужди, прозаични и далечни?
Може би като на глас не ги изричаме
чувствата ни ще останат вечни.

2002

Когато те сънувам, политам към безкрая,
отчаяно те викам, но ти ли си – не зная.

Когато ме целуваш, мечтите стават сини
и странно се завръщат изминали години.

Когато си отиваш, земята се разтваря,
сърцето ми изстива, и в спомени догаря.

Когато теб те няма, по-страшна от тъгата,
през призма от измама, нахлува самотата.

1994

Когато си загубил вече всичко,
ще дойда да ти кажа, че не си.
Така отдавна някого обичам,
а как не знаех, че това си ти.

И някак странно се усещам жива,
щом в самотата си ме приюти.
Нима не е достатъчен мотивът
да подаряваш някому мечти?

И нещо ново, но до болка същото
в душата ми изгаря и треперя.
Дори и пътя запусиял, към вкъщи,
чрез тебе аз загубих – да намеря.

2000

Душата ти е роза с нежен цвят,
но не с бодли ръцете ти ме гаят,
с несрещан още, силен аромат
във мислите ми куп надежди палят.

Душата ти е фея, но пред тебе аз
дори не зная как да го покажа.
Говоря, сякаш с чужд за мене глас,
поглеждам те, не с моя поглед даже.

Но някой ден, ако поема,
към другия живот в отвъден свят,
е сигурно – в сърцето си ще взема
усещане за роза с аромат.

2001

Страхувам се да гледам на очите ти в дълбокото,
но страх е не от Сатаната, а от Бога.
Че грешницата в мен ще сключи сделка с Демона,
но да излъжа Бога в тях, дали ще мога?

Страхувам се от топлината в дланите,
защото ми е толкова студено,
а пепел са отдавна моите въглени,
изгаряли сърцето ми ранено.

Страхувам се от твоето признание,
но не от истината се страхувам,
че в нея няма болка, нито отчаяние,
а просто – нуждата да съществувам.

Понякога страхувам се от себе си,
от избора да търся примирение
и да се видя малка и обсебена
от празното на чуждо измерение.

Но може би нарича се съдба
със лабиринти от коварна нежност
и смисълът, наречен свобода,
е само вид човешка безнадеждност?

1997

Защо бягаш?

Очите ми питат и молят те.

Не знаеш ли, че е безполезно?

Че на съдбата последна е волята
да ни убива болезнено?

Защо бягаш?

В очите ти търся отговор.

И е нелепо, и смешно е

да се опитваш да скриеш порива
и да ме смяташ за грешница.

Защо бягаш?

Сетивата ми чувстват те

и копнеят за теб в отчаяние.

Какъв е смисълът, тъй изкуствено
да прикриваш признание?

Защо бягаш?

Разбрах – страх те е от очите ми.

Защото те виждат и скритото.

Повярвай им, така ще откриеш
красотата на неоткритото.

1997

Открадвам тъжен миг между поредна чаша,
отпивайки от тоста на сълзите си.
Красива нощ, а можеше да бъде наша
и виното да не остане недопито.

Аз знаая, че и ти във този час
докосваш с устни смисъла във виното.
Дори не предполагаш, че и аз
те търся върху листа на машината.

За кой ли път те в стихове затварям
и в пленница душата ти превръщам.
И знаая, че е лудост, но изгарям
да си говоря с теб, да те прегръщам.

Не вярваш, че ме има – да, наистина,
ако ме търсиш във света отчаяно.
Обречени сме само върху листа
душите ни да чувстват, че са заедно.

Прости ми, че животът ни е кратък,
за да роди очакването нежност.
Най-вероятно някъде оттатък
ще се открием и ще сме безбрежност.

Безсилна съм да се преборя с блясъка
на утрото, а чашата отдавна се изпразни
и ето – като песъчинка в пясъка
нощта отива си недоизказана.

Последен тъжен миг, в такава нощ,
се лута между сълзите поредни,
на виното в измамния разкош,
на утрото в очакванията бледни.

2000

Последен ден, аз чакам, вече колко?
Последен час, да дойдеш, светлина!
Последен миг, а чувството е болка,
последен трепет и сълза една.

С последни дни изпълнен е животът,
с последни срещи, залези, мечти.
Не за това е тъжно, а защото
с последните отиваш си и ти.

Ще дойде време – може би е близо,
с последни думи ще се разделим.
И без любов, без чувство и без близост
към вечността самотни ще вървим.

2000

Сиво сутрешно кафе,
сиво и в душите наши,
сипваш по лъжичка-две
сива захар в сиви чаши.
Сиво се разбъркват пак
сиви думи с мисли черни,
струва ти се някак чак
сивото дори модерно.
После тръгваш, ням и сив,
към деня безлик отиваш,
а светът е тъй „красив”,
щом пред погледа е сиво.
Не помисляй да го спреш,
бяло с черно смело сливай!
Нощ със ден да събереш,
пак отново става сиво!

2001

В един и същи бар,
но на различни маси,
допиваме живота си
с безчувствени гримаси.

В един и същи танц,
от спомена понесени,
душите ни танцуват,
пак в ритъма унесени.

В един и същи град,
по улици и камъни,
играят си на щастие
сърцата ни измамани.

В един и същи свят,
незнайно как донесени,
изнизват се съдбите ни
през пролети и есени.

1996

ОТКРАДНАТИ ДНИ

Всичко тука без тебе е черно и пусто,
всеки шум, всяка песен и тъжна усмивка.
Глъхнат в надежди отдавнашни чувства,
тлеещи бавно във вечна почивка.

Чужд е сега и асфалтът, по който вървахме,
странно гледат дърветата, скърцащи с клони.
Сякаш две сенки...не ние двамата бяхме,
две самотни души от живота отронени.

Хвърлям поглед, напрегнат и влажен, в тъмата,
не, не искам да вярвам, но тя не потрепва дори.
Ето, пак съм сама и говоря насън с тишината
за красивия спомен в отдавна откраднати дни.

1993

МОЖЕШЕ ДА Е КРАСИВА

Стремиш се да живееш честно
и чрез безличие прикриваш
живота си. И колко лесно
на другите се ти надсмиваш.
Сърцето ти е чаша празна,
а мъртва маска е лицето.
В мелодия еднообразна
отмеря, пулс след пулс, сърцето.
Мечтаеш за покой без смисъл,
жадуваш да си вечно сива.
И кой ли е така орисал,
да носиш маската фалшива?
Аз зная, даже те разбирам,
опасно е да бъдеш дива.
И вярвай ми, не те презирам,
дано поне да си щастлива.

А днес историята стара
в съня ми често ме открива,
без смисъл, без любов, без вяра,
а можеше да е красива...

1996

В очакване все нещо да се случи
на себе си започнах да омръзвам.
Отдавна свикнах, пиейки от ручей,
да стъпвам по вода, да се подхлъзвам.

А днес не ми и стига, че водата
и огънят във мене все се борят.
Не вярвам повече, че сетивата
отново за света ще се отворят.

И ако някой ден, след много есени,
при мене спреш, дали ще те позная?
Ще те открия в спомените лесно,
но във сърцето си – не зная...

2000

НОЩЕН ВЯТЪР

Небето бавно доближи земята,
асфалтът черен се разтвори цял
и топлината, скрита във душата,
стопа се в болка и печал.

Полето ни помахна и отмина,
гората зашумя в прощален смях,
окъпано във спомени, изстина
сърцето... и остана звезден прах.

И слънцето поглеждаше отгоре
с любов, но неспособно да обича,
прекършило на вярата ни порива,
сковано в тягостното си приличие.

А долу нейде, някъде и някак,
животът пъплеше в изящност сива,
говореща си късно нощем с вятъра
за вихъра на своята младост дива.

1993

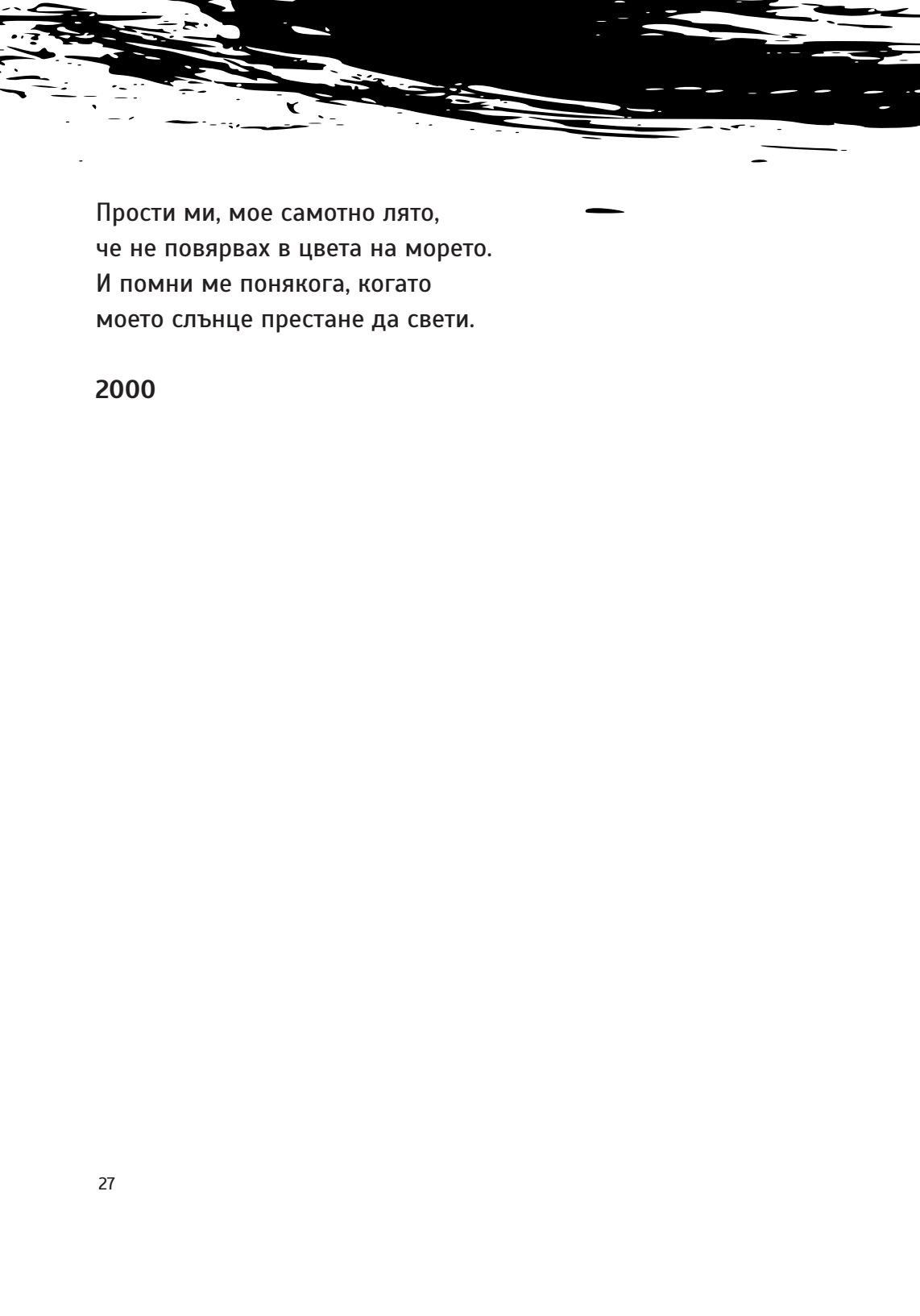
Едно самотно и последно лято
догаря в тревата завинаги.
И ни пресъхва устата,
през водата не пили, а минали.

И ми е мъчно, понеже
не преброихме и този път пясъка
и не успяхме да скрием надеждата
на времето във отрязъка.

Едно закъсняло лято,
преди да е започнало, свърши.
Напразно молехме самотата
сълзите ни с длан да избърше.

Напразно мечтаехме вятърът
далеч да отвее годините,
върхлетя ни единствено ятото
от спомените във раковините.

Не ще те има повече, лято,
душата ми ще те напусне.
Една уморена душа, която
няма сили, за да възкръсне.

Прости ми, мое самотно лято,
че не повярвах в цвета на морето.
И помни ме понякога, когато
моето слънце престане да свети.

2000

В очите ти – солта на морето,
претворена в сълзи.
Дали и солта в битието
пак от сълзи се твори?

Когато докосваш с устни
пръски от морския път,
дали това е да чувстваш
как се ражда дъждът?

Разбра ли дъжда, който чука
по твоите сетива?
Дали не си мисли улукът,
че има формата на душа?

Каж ми, защо е мокро,
когато вали навън?
Нима да се влее в локва
мечтае дъждът насън?

2001

Аз зная – плачат пламналите свещи,
щастливи, че умирайки ни сгряват.
От сълзите им неми, но горещи,
следи тъга по дланите остават.

Но стоплена, ръката е разбрала –
по пръстите разлелите се свещи,
изгаряйки, живота свой са дали,
за да ѝ кажат, сякаш с огън, нещо.

А малката кибритопродавачка
в тъгата си навярно не разбира –
единствен път проблясват свещите,
но и единствен път умират.

И ако някога сърцето ти
внезапно слънчев лъч погали,
ще знаеш – някой на небето
навярно свещ за тебе пали.

2000

ДЪРВОТО

И побеля кората на дървото,
набръчка се от плач като старица.
А името ти, издълбано на стъблото,
разкъсаха го с човките си птици.

Отдавна плодно е дървото старо,
но падат ябълките необрани.
Изгниват бавно сред пръстта и парят
като от спомени за рани.

А помня как с листата му зелени
обичах до умора да танцувам,
а нощем, в часовете на безвремие,
че аз самата лист съм, да сънувам.

Мечти, копнежи, тайни съкровени
в хралупата дълбока аз поставях.
Така, от времето непроменени,
забравата да чакат ги оставях.

Дървото побеля от самотата,
от спомени, от вятър през годините.
Танцувайки, изсъхнаха листата...
и да сънувам сякаш спрях завинаги.

На двадесет и три е, като мене,
а колко остаряло ми изглежда.
Дървото, сякаш чуло ме, простена,
протегна клони, просещо надежда.

1999

ДО МОЯТА ВИСША СЪЩНОСТ

/ по Р. Стоун – “Живот без граници” /

Пристигнахме – ето я стаята бяла,
аз зная, отдавна я търсиш и ти.
Но краят дойде, без да има начало
и някак престанах да вярвам в мечти.

Замислен и тих, днес стоиш пред вратата
и с тъжна усмивка ме гледаш оттам.
Ранените птици остават без ято,
за тях кой ли плаче, така и не знам.

Какво, не харесваш ли моята стая,
сама построиш я, стена по стена?
Зазидах аз всички прозорци към рая,
само за ада оставих врата.

Самотна, към тебе протягам ръце,
изгарям и тръпна, в очакване цяла,
да слея сърцето си с твойто сърце,
а тялото мое – със твоето тяло.

Ела, отведи ме, спаси ме от мрака
на чистите бели, но глухи стени!
Разбра ли от колко отдавна те чакам?
Усети ли болката в мойте очи?

...

Животът не ми позволи да те срещна,
но някъде, в някое алфа-ниво,
кълна се с душата си, свята и грешна –
сърцето ти няма да бие само.

Но прав беше ти – твърде късно е всъщност,
забрава във вените вече потича.
Целувам те, моя ВЪЗВИШЕНА същност,
целувам те и те обичам.

2000

Ще целуна с жадни устни самотата,
хапещия въздух ще прегърна,
ще удавя в сълзите си пустотата,
после в спомените ще се върна.

Ще се сгуша тъжна в стаята студена,
ще си представя, че е още лято. –
Най-силна съм, когато съм ранена
и най-готова да посрещна непознатото.

Ще запаля свещ във тъмнината,
за да сгрея с пламъка сърцето си,
ще докосна с длани топлината,
така ще ми се стори, че е светло.

Ще заспя от мисли уморена,
да не те сънувам ще се моля.
Дали ще се събудя променена?
Всъщност – нямам сили да се боря.

И ако след време, някога
една сълза случайно се отрони,
ще спра мига, за да успее, падайки
тя спомена си да догони.

1996

Целунах те с очи – сега съм сита,
спокойно миговете ще преглъщам,
от спомените им ще пия скрито
и често в тях ще се завръщам.

Аз бягах от сърцето ти далече,
а сякаш приближавах се неистово.
Да спре дъждът, бе твърде късно вече,
водата ме намокри и пречисти ме.

И аз понесох на ръце дъгата,
разпъната в небето като кръст.
Събудени от слънце сетивата,
превърщаха във цвете всяка пръст.

2001

Ти знаеш ли кога най-тъжните неща се пишат
и най-гореща кръв във вените бушува,
и не достига въздухът за дишане,
и пак заспивам, без да съм целувана?

А знаеш ли кога нощта е най-притискаща,
и аз, невярваща, че ти си просто сън,
те търся в лудост, страдаща и искаща,
да те открия в мрака, там, навън?

Но знай, макар и полудели от желание,
ще ни попречи глупаво приличие
и свели погледи в болезнено мълчание,
не ще си кажем колко се обичаме.

2004

СТИХ

Пустош в бездна бездиханна,
спомен в глуха сивота,
писък в пропаст мрачно-странна,
болка в тиха самота.

Обич в свят двулик и смазан,
огън в плачещо лице,
вик във храм студен и празен,
стих във каменно сърце.

1994

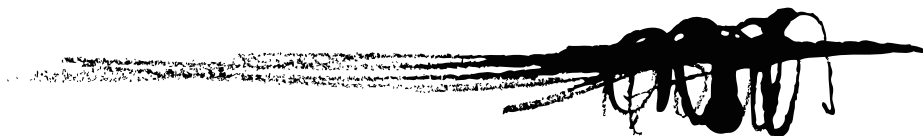
ТАМ

Там, където думите не достигат,
по пътя сълзи ще разпръсна.

Там, където очи не се вдигат,
от сърцето си част ще откъсна.

Там, където ръце не се стигат,
ще те прегърна и ще възкръсна.

2000

ПОЕТИТЕ НЕ МОГАТ БЕЗ ЛЮБОВ

Когато осъзнаеш, че животът
ти е откраднал вярата във феи,
недей вини душата си, защото
един поет без вяра не живее.

Когато си изгубен за живота,
а никой никога не те намира,
да се надяваш лудост е, защото
с поета и надеждата умира.

Когато преминаваш през живота
без ритъма на нежно тръпнещ зов,
ти не мрази сърцето си, защото
поетите не могат без любов.

2001

Аз имах да ти казвам думи много,
но за кратко срещнахме се под небето
да върна времето в живота си, не мога,
дано простиш душата ми, поете.

Дано пребориш разума със чувствата,
аз не успях – отказах се в началото.
Да съхраниш душата също е изкуство,
а може би – да съхраниш и тялото.

Ще те боли от думи неизказани,
а мен ще ме боли от изневярата,
че не можах за тебе да опазя
в мечтите си надеждата и вярата.

1999

ДАЛЕЧНО

Далеч отнякъде те долових
и те обсебих в мислите си чувствени.
Трепереща ръка към тебе приближих,
с движения неловки и изкуствени.

Гореше ти в пожар от светлина,
която сам дори не осъзнаваше.
Ти бе в безкрая, аз стоях една –
сама, но никого неотразяваща.

Усещах дивостта в горещата ти кръв
и сетивата ми от болка страдаха.
Разбрах , но късно – във играта беше пръв,
а моите надежди се разпадаха.

Далеч отнякъде дойде при мен
и те загубих също там – в далечното.
Стопи се като сняг във слънчев ден,
а мен остави, раздвоена, с вечното.

1997

Въздухът беше горещ и отровен,
последен поглед, а после – спомен.
Дали аз си тръгнах или ти остана –
небето се разтвори като рана.
Навих часовника, да звъни на болка,
ще чакам часове, години – колко?
Ще пиша стихове и ще те търся,
дали и времето ще остарее бързо?
Мигът е толкова самотен, зная,
но сънищата също имат край.
Ще ме събудиш някога красиво
и ще си спомня с радост, че съм жива.
Ще те целуна и ще те откъсна
и в райската градина ще възкръсна.
И ще повярвам на живота в сивото,
нима със теб не би било красиво то?

2000

Когато дойде краят на началото,
ти не жали залязващото слънце,
защото то не е угаснало.

И тези бледи сенки в огледалото –
остатъци щастливо зрънце,
в сърцата ни израснало.

И не тъжи за времето отминало
с потоците от плахост дива
във пътища не идеални,
защото нищо тук не е изстинало
в душите ни красиво-сиви
на сънища реални...

Тогава аз ще бъда пепел в огледалото –
когато дойде краят на началото.

1994

„И Вие ли пишете книга?“ –
ме спря непознато момиче.
Съдбата неволно намига,
когато признаеш „Обичам!“.

Когато целувам със думи
най-синьото във очите,
тогава събличаш ума ми
и тайните ми разплиташ.

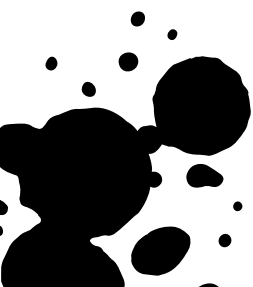
Когато сърцето ти чувам,
в прегръдките ти се скривам,
тогава ме влюбваш безумно
и цялата в теб се разливам.

Когато до болка стискам
мига – да запазя вечно,
о, Господи, как те искам,
не бива да си далече!

Тогава Вселената цяла
в ръката ти се побира.
Отново съм чиста и бяла
и щастието избирам.

2018

Теменужка Цекова

Ретроспекция

Българска
Първо издание

Редактор: Ива Спиридонова

Дизайн и предпечат: Александрина Валенти

Формат: 145x210

Печатни коли: 4

Печат: СД Симолини 94

**Издава: „ Библиотека България”,
импринт на “Разхвърлян Ум” ООД**

www.biblioteka-Bulgaria.bg

ISBN 978-619-7456-09-7

